The only Bi-weekly in Andhra Desa The only Telugu Newspaper for H E H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

హైదరాబాదు, (దక్కన్)

సం॥ చందా రూ ౭-౦-౦
అర్ధ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

ఒక భాగము తెలవారి ప్రచురించబడు. ఏలకు పరిమితి లేదు

HYDERABAD Dn. MONDAY 12-3-1934

సంపుటము ౮ } శా॥ శ ౧౮౫౫ శ్రీముఖనామసం॥ ఫాల్గుణబ॥ ౧౧ సోమవారము ౧౨-౩-౧౯౩౪ { సంచిక ౭౮

మాంసాహార విచారచర్చ

(౨)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

అహింస

[illegible] ... (Yoga school) ... [illegible]

[illegible] ... (Ferocity) ... (Strength) ... Why a Hindu is ... [illegible]

[illegible] ... (Struggle for Existence) ... [illegible]

బలము

[illegible] ... (Confusion of ideas) ... [illegible]

[illegible] ... (Hindu is a coward and the Musalman a Bully) ... (Bully) ... [illegible]

[illegible] ... (Logic of vegetarianism by H. S. Salt) ... [illegible]

[illegible] ... (Scholars and Scientists) ... [illegible]

దయాగుణము

మాంసభక్షకులైనవారు క్రూరులగుదురు దయాగుణముండదు అని యభిప్రాయము. అసలు దయయన — క్రౌర్యము — ఉద్రేకము మూఢ పదములు వర్ణము చేసి కొని లో కం దర గో శ పదము వాన్న పు బలవం ... క ఉద్రేకమునకును భేదము. చూపించినాడను ఉద్రేకమునకు క్రౌర్యమునకు భేదమున్నది. ప్రతిజీవియు తన జీవనము సుఖముగా నుండవలెనని కోరును. తన ఆలుబిడ్డల సుఖము కొరకు, తన రక్షణ కొరకు ... తన జాతి జీవనము ... సర్వసంగపరిత్యాగులకే వదులు కొనుటకు వీలగును. ఈ సౌఖ్యసిద్ధాంతమును పాశ్చాత్యదేశములలో (సైన్సు) శాస్త్రముగా నిర్మించినారు. బౌద్ధ సంక్షోభమునకు ఎలపోయిన సిద్ధులు అగ్నిలో ... మనుష్యులు నాందిగా పాపిలు. శిక్షించుటలు — మున్నగునవి హింసించి విడచి నానారకముల ద్రవ్యముల కొరకు వారిని కాల్చి సుఖపడుదురు. దీనిని కేంద్రీకృత క్రౌర్యమన వచ్చును (Organised Cruelty). ఆ విధముగా భయంకర జంతువులనుకూడ కలవు. పులి మేకపిల్లను మింగు వరకు పులిపిల్లల వలె (అటులే బలవంతుడు బలహీనుని) హింసించును. మానవులలో క్రౌర్యమున్నను నిజముగా తమపిల్లలను సెట్లు ప్రేమించుచో చూడుడు. ఈనినపులి అని సామెత కలదు. పులికూనల పెట్టి ఆగడేక ... చేసిన ... పెంటపులి తనప్రాణము పోవువరకు వానితో ... తమను కొందరున్నదుమ యొద్దకును తన ప్రాణము కాపాడుకొనుటకు (కొండలు వాగులు ఆలుబిడ్డలను విడిచి పారిపోయి ...) వా పోవు ఎవ్వరో ఎవ్వరో యనవేల మనువుగారే) ఇప్పుడు సిద్ధాంతము బోధించిరి

శ్లో॥ ధనదారాదపి ...
దారాణ్ రక్షేత్ ధనైరపి
ఇంతవరకు బాగున్నది. చాల బాగున్నది తర్వాత.
ఆత్మానం సతతం రక్షేత్
దారైరపి ధనైరపి"

తన రక్షణకొరకు పెండ్లాలను గూడ బలియీయవచ్చును. పులిబోధ బాగున్నదా మనుబోధ బాగున్నదా చెప్పుండి శాకాహారులారా!

కావున నేడు క్రౌర్యగుణము నెమ్మదిగా విచారింపవలెను. తనకై తన భార్యను దిగవాడుట క్రౌర్యము. తనకును పను నైయ్యుపభక్ష్యములతో నింపికొనుటకై ... పట్టుపురుగులను బంధించి ... వివిధయారుచేసి దానికి "మడిబంచె" యని పేరుపెట్టి యదిముడిగి కంపెట్టినను మతకరండుట క్రౌర్యము, రెండేడుగని బాలవితంతువును పట్టి సెప్పటిలు పరిశోధించుట. దానిచే బలవంతపు బ్రహ్మచర్యము చేయించుట క్రౌర్యము, కాటికి కాళ్లుసాచిన వాం ఏంష్ట వృద్ధునకు ద్రవ్యాశచే ... మునిమనుమరాలిని ముడిపెట్టి వానిపెండ్లామనిపించుట క్రౌర్యము. కాని మాంసాహారమంతటి క్రౌర్యముకాదు. మాంసాహారులు క్రూరులుకారు, శాకాహారులలో ఘోరక్రౌర్యములు చేసినవారులేరా?

తలక్రిందు తర్కము

మి. రాజులనువారికి (౧)ఇండియన్ ఎంపైర్ (౨ క్రుద్ధ పరాసర (౩) కాళింది తంత్రము అనునవి దొరికినవి. ఇంపుగ్రంథములే ప్రమాణమైన నేను మాంసము తినవచ్చునని పండిత ప్రమాణములు బైబిలుతో సహా చూపింతును. అంతియేగాక బైబిలు ఎక్కువా ఇండియన్ ఎంపైర్ ఎక్కువా? ప్రామాణ్య స్మృతులలో వృద్ధస్మృతులు లేవు. దానిస్మైపామాణికాచార్యులును మదిపొందలేదు. కాళింది తంత్రము మారాజాగారివద్ద యున్నదా ఒకవేళ యుండినను వది ప్రమాణగ్రంథముకాదే! దానిమదహరించిలాభము చిత్రగుప్తుడు దహరించిన గ్రంథములన్నియు నట్టివేయనిచూపుటకే మాయాతంతు: అట్లైన ఆపస్తంబ గౌతమ మన్వత్రి విష్ణుస్మృతులను రామాయణ భారతాదులను, వేదాంతులను నట్టివేయని రాజాగారు చెప్పసాహసింతురా?

రామకృష్ణులు మాంసము తినినారు. వారు మనము చేయరాని పనులు చేసినారు. నీవు చేస్తావా యని యొక యుక్తి వాదన. అయినను తేజాదము వాదము నే బలపడుచున్నది. రామకృష్ణు లిత్తరము తిటిపెన చేయనిగాక మాంసము తిన్నది నిజమని మా రాజాగారొప్పుకొనినారు. తక్కినపనులు మాచేత నే చేసినారు. లేదా విడిచినారు. ఒక మనుష్యుని ... సమగ్రత యుండకొనలేదు. రాజాగారి యుక్తివాదము ... రాజాగారు మిక్కిలి తలక్రిందు గా క్రిందబడిన వారు తప్పి కప్పలాటబోయినవముకొందము. ... చేయగలరా? అనిన రాజాగారి ... (fete) ... చేయవచ్చును. ... కాదందుము.

రాజాగారికి ప్రత్యక్ష ప్రమాణమే ప్రధానమైయున్నది. మేక చేప మంచి కనిరము కలుగును. చేప మనకు ... నిజమే. కా

ని వాటికిని జేవ ఇంత ఆయాసము కలుగునని బోసు సిద్ధాంతమని యుదివరకే చెప్పబడి వీక యాసంగ్ వివరించుట చర్విత చర్వణమగును

శంకరాచార్యులు కల్లుత్రాగినారని శంకరవిజయమ లోకలదా! ... యిట్టి విరోధాభిప్రాయములచే నేను గాథను ... రక్తములో ... యిలిండు పెట్టిరట ... మాంసము ... రిత్తో పోటీ ... వీనిద్వారా యిచ్చవారిం ... మాంసము ... నుండే! కావున ... ఇలాంద్యుడు అని కూడ ... కల్పితమే ... నిలువ ... కింప తెర్కమని చెప్పుదు ... ముర గుల ... పంపుతే కూడ ... ఇది తెలియక చెప్ప మాట కొంచెమ్యము పురల గుంపులవ ... విచారింపుడు ఎట్టుల్ల ... కొని పోవును అట్టి పోయిన పట్టు ... నుండి సభలల కొనుటకు ... ఉపయోగింపుము నేను స్వయముగా నిలుపుల చూచియున్నాను గాంధీగారు గోమాంసము తినుమనిచెప్పిరని ... పత్రికలలో చదివినాను

జంతువుల విలువ

అయితే చెట్లకు ప్రాణమున్నదని సెలవిచ్చినారు. ఉన్నది కొంతసేపు చూచి కొంత ... ఉదహరించి పుంగ ... మనకు ... జంతువులకు రక్తమున్నది ఎముకలున్నవి జంతువులకు ... వాటిలో ... కరుణా... ఉన్నవి ఈగుణములు ... చెట్లకున్నవా. చెట్లకు మొలకలకు ప్రాణమున్నదని యొప్పుకొందుములే, అయితే జంతువుల ప్రాణము చెట్ల ప్రాణముకన్న విలువకలదికాదా యేమి నీయభిప్రాయము. అట్లడిగిన నేనును సమాధానము తగిలిపోయ్యానా? నిజముగా నాయంతరాత్మ (నాతర్కముకాదు) బోధించునదేమన జంతువుల ప్రాణములు వృక్షముల ప్రాణములకన్న విలువగలవి. జంతువులందును వాని యుపయోగములబట్టి విలువ యేర్పడును. ఆవు మన దేశములో చాల యుపయోగమైనది. అందుచేతనే పవిత్రయయ్యెను. అంతమాత్రమున నేను దానిని మనుష్యునికన్న హెచ్చని చెప్పను. ఎప్పుడు హెచ్చుగాదో దానిని మనము ప్రేమింపవలెనే కాని మూర్తులపై పూజించి దానిపేడ మూత్రములను త్రాగరాదు. గొఱ్ఱెవిలువ కోడికన్న హెచ్చు. కోడియంత మాత్రపు ... కోడికన్న తక్కువ ... ఎలుక విలువ తక్కువ. ఎలుకకన్న నల్లి. కారణమేమన యెంతవరకు మానవులకు యెంత యుపయోగమైనదో యెంత (మానవులకే) హానికరమైనదో దానివిలువ యంత తక్కువ, పాము తేలును చంపిన అయ్యో! పాపము అని కొందరు తప్పయొప్పుకొనరు. ... చంపినవానిని "కటికవాడు" "హింసాత్ముడు" అని ... దరు, పీడకు అందుకు, కావున మానవుల కుపయోగమైనవి మంచివి. హానికరమైనవి చెడ్డవి. ఈ స్వార్థపరత్వముతో కూడి నదే మానవజాతి నిర్ణయించినది. మనుష్యునికన్న వేయిరెట్లు బలాధ్యమైనది యేమున్నది, ... మనుష్యుని ... ఊయమన్న కొంతకాలము ... కాని నేను ... లేక ... ఎప్పుడు పుట్టునో ... నాకు ... కారణమేమి? మనుష్యులు మనుష్యుల విలువను మనుష్యులచే

ర్ణయించబడిన రాసపద్ధతిచే మనుష్యుని నిర్ణయింపబడిన సంఘము ... రియుంచినారు. అట్లుచేయుటవలన సంఘము నశించునని ఆనుభవముచే గుర్తించినారు.

కావున నేను మొట్టమొదట హింసాహింసలు మాత్రము స్వార్థసాపేక్ష సంబంధముకలవై [Relative] యున్నవి. పాప పుణ్యములను నట్టివే. నరకము స్వర్గము ... నేనునమ్మను, మనుష్యులను నమ్మినట్లు ... రాదు

శ్లో॥ మనపవిన మనుష్యాణాం
కారణంబంధ మోక్షయో:

అన్నారు. మనస్సులో దేవనకము [యమునితో సహా] మనుష్యులే స్వర్గము [రంభాదులతో సహా] యున్నవని పైయర్థము నా అభిప్రాయము. కావున ప్రతివాడును "ఆత్మౌపమ్యేన సర్వత్ర" ఆచరించుకొనవలెను.

శ్లో॥ ఆత్మవత్సర్వ భూతాని
యః పశ్యతి సపండితః"

ఎప్పుడు తన గౌరవము. తనకుటుంబ గౌరవము. తన జాతిగౌరవము భంగించుచున్నదో అప్పుడు అహింస నిల్వదు. సర్వత్రహింస చేసియైనను గౌరవము నిలుపుకొనవలెను. లేకుండిన బూడిదబూసికొని సన్యాసియై యడవికి పోవలెను. [భారతదేశజంగ్లాల్ వలనవచ్చునని విశ్వంచినయెడల ఉగును]

మొత్తముపై

శ్లోకార్థేన ప్రవక్ష్యామి యదుక్తం గ్రంథకోటిభి:"

అన్నటు నాయభిప్రాయము రెండుమాటలతో చెప్పిముగించెదను

నీవు యోగి కావలయునని కోరుదువా, ఆధ్యాత్మికశక్తియేనీకు ప్రధానమా? అయిన మాంసము తినకుము. దానినిజలితపత్వశక్తిని వృద్ధిచేసికొనుము.

నీవు ప్రపంచములోనుండి ప్రపంచపుపోటీలో నిలిచి సుఖపడి నీబంధువులను సుఖపెట్టి దుష్టపరిస్థితుల దుండగములను నిరోధించి గౌరవముగా జీవయాత్ర గడుపగోరుచుంటివా? మాంసము తినుము. ఉద్రిక్తుడవగుము. గర్జించుము, తర్జించుము. శత్రువుల నిర్జించుము. తినుము, మరల తినుము, మాంసము బాగుగా తినుము.

రాజాగారూ! తమయాస్యాంతమందు నాకుథాంధకు హితవు చెప్పినారు. నాకును కొన్ని మాటలు చెప్పవలయును. ఛందస్సు వచ్చునా ఓయూ—

చ॥ తెలియక యున్న కిమ్మనక
తేజముదక్కమునంగమేలు, తా
దెలిసిన యట్టిధీయుతుల
ధీకొనిశక్తి దలవాయునట్లుగా
దలపడి బుద్ధిచెప్పెదను.
దర్పమెలర్పగ వాదమంచుని
దలచు బలంబు మాపెదను
స్వాంతమునం దలపోసి మూడు
యుమా! నకోకయుదిహితవు చెప్పెద వినుము
చ॥ అభినవ రామలింగకవి
దాంకిరుడక్ బ్రతిపక్షవర్గమం
సఖులను వక్కలౌనటుల
ద్రొక్కపటిష్ఠమై నన్ను దర్పగా
నభిమతముండుపూరుషుని
వంచితలాక్కికే వాదపద్ధతిన్
సఖయము నక్కజేసెదను.
చాలెడ నాదుజయాంబు నబ్బెదన్॥

జిల్లాల వార్తలు

భువనగిరిలో గాంధిగారి శిష్యుడు

మరుగు పోగొట్టు పని

(స్వకీయ విలేఖరి)

౩ ఆర్డిబెహెస్తు ౧౩౪౩ —

ఓంకార కోటిపూజ

ఈ భువనగిరియందు చెన్నకేశవస్వామి శివాలయము [illegible] ఈ మాఘ శు॥ ౧ నుండి మూడురోజులు ఓంకార కోటి పూజ జయప్రదముగా జరిగినది. దూరదేశముల నుండి గూడా భక్తాదులనేకులు వచ్చియుండిరి. భగవద్గీతా ప్రవచనము వేదాంత విచారణము సక్రమ పద్ధతులపైన సర్వజనానందకరముగా జరిగెను.

స్ఫోటకము

ఇచ్చట దాదాపు రెండు నెలలనుండి అమ్మతల్లిచే అనేకులు బాధింపబడుచున్నారు. రంజనివాడలో అమ్మతల్లి పోయుటచేతనే చాలమంది పిల్లలు చనిపోయిరి. ఇంకను వీమా[illegible] తగ్గలేదు.

కర్నూలు సాహెబుగారి ఆంధ్రోపన్యాసములు

ఒక మహమ్మదీయ సాహెబుగారు కర్నూలు వైపునుండి వచ్చియున్నారు. ఈ గ్రామములోను గంజులోను స్వచ్ఛమైన ఆంధ్రభాషలోనే మత విషయమైన ఉపన్యాసముల బహిరంగముగానే చెప్పుచున్నారు. ప్రజలు శ్రద్ధతో వినుచున్నారు.

పురుగును పోగొట్టు గాంధిగారి శిష్యుడు

రెండు తలచెంబులు గడ్డముగల ఒక బ్రాహ్మణుడు తాను గాంధిగారి శిష్యుడనని చెప్పుకొని (మిల్లువస్త్రములే తప్ప ఖద్దరు బట్టలేలిక గూడ వానివద్ద గనుపడదు) తోటల నాశనము చేయుచున్న పురుగు పోగొట్టుదునని ఏవో తంటాలుపడుచున్నాడు. ఇంకను ఎక్కడగూడ పురుగు తప్పలేదు. కాని వారు గాంధిగారి శిష్యులుగదాయని గ్రామస్థులు మర్యాదలు చేయుచున్నారు.

పెంట్లవెల్లి ఖూనీ ప్రయత్నము

(స్వకీయ విలేఖరి)

జటప్రోలు సంస్థానమందు సుప్రసిద్ధులగు న్యాయవాదులును పెంట్లవెల్లి గ్రామ నివాసులునగు శ్రీయుత చక్రవర్తి నరసరాజుగారు ౧౨ దినములక్రిందట తన గ్రామములో నింటిముంగట రాత్రి భోజనానంతరము కూర్చునియుండగా నొకవ్యక్తి బజారులో నటునిటు మాయుచు పోయెనట. వాడు పోయిన [illegible] నిముసములకే మరి యిద్దరువ్యక్తులు ఆయనయుండెడు [illegible] [illegible] వకీలుగారు మీరెవరని ప్రశ్నించెనట. జవాబులేదు. మాటల ఆడెను. వారల జవాబులేదు. అప్పుడనుమానముచే వకీలుగారు లేచి [illegible] [illegible] గొడ్డలిపై వడి [illegible] కొట్టిరట. వకీలుగారు దెబ్బ తప్పించుకొనుటకై ప్రక్కకు తొలగిరట. కాని దెబ్బ [illegible] చెవి సగము తెగిపోయెనట. వారలు [illegible] గొడ్డలి [illegible] [illegible] కాని [illegible] ప్రక్కనే [illegible] [illegible] [illegible] వారిని [illegible] వకీలుగారు [illegible] [illegible]

[illegible]

(గ్రామమువెళ్ళి [illegible] కని ఆమదు కీలుగా [illegible] తము [illegible] [illegible] చెప్పి [illegible] తర్వాత [illegible] సాహెబుగారు [illegible] చేసిరట. సర్వ [illegible] [illegible] [illegible] దవాఖానాలో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మున్నది. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వకీలుగారు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తెలియుచున్న

ఎకారుకు మంచితరుణము

([illegible]) [illegible] ౩ ౫ ౪౩

[illegible] గ్రామమునందు [illegible] భయంకరముగానుండు లోద్దిగుట్టయందుండు గుహయందు యేగోలను పెద్దపులి యొకటి నివసించియుండి నాలుగైదు రోజులక్రిందట రాత్రి [illegible] ఘంటల సమయమున బుగ్గరిని క్రిష్టయ్యగారి యింటిలో గొడ్లపైబడి [illegible] మేక నొకదానిని చేసికొనిపోయినది. అదుసటిదినము సాయంత్రము [illegible] మరియొకరి యింటిమీద పడినది. మరియు మనుష్యులమీదకూడా పడుటకు ప్రారంభించినట్లు చెప్పుచున్నారు. సాయంత్రమువుటతోడనే గ్రామము నలుప్రక్కల పెద్దధ్వనితో అరచుచుండుటచే ప్రజలు యావన్మంది రాత్రి తమ పనులను వదలుకొని ప్రతియింటికి తెల్లవార్లు దీపముచల్లార్పక రసుజాగ్రతతో మెలగుచుండిరి. కావున జనులు యావన్మంది మిక్కిలి భయంకరముతో నున్నారు.

హత్యలు! హత్యలు!!

జిల్లా పోలీసువార్తలు

బీదరు జిల్లాలో అహమ్మదుపూరు పోలీసు స్టేషనుకు లోబడిన హత్నూరి గ్రామములో ఖోండేబా అనువతడును మరి యిరువురును ఒకనికి [illegible] విషము కలిపి యిచ్చిరి. దానిని భుజించుడున గర్భాబోయి ఉపయోగించి మరణించిరి. బాబారావు సాహుబాయియు చికిత్సవల్ల తప్పించుకొనిరి. ఈ విషయమై పోలీసువారు పరిశోధన సల్పుచున్నారు.

నాందేడు జిల్లాలో బిచుకుంద పోలీసు స్టేషనుకు లోబడియుండు డోంగ్లి గ్రామములో లక్ష్మయ్య అనువతడు వరసిమ్మ అనునతనిని గాయపరచెను. ఆగాయములతో వరసిమ్మ మరణించెను.

బీదరు జిల్లాలో జన్వాడ పోలీసు స్టేషనుకు లోబడిన పాలూరు గ్రామములో హనుమయ్యఅను నొకడు తల్లిని మాతపైనను కడుపుమీదను కొట్టగా ఆమె మరణించెను.

కరీంనగర్ జిల్లాలో సర్కిల్ పోలీసు స్టేషనుకు లోబడియుండు [illegible] గ్రామములో నొక స్త్రీ తన ఏడాది కుపుత్రునితోగూడ బావిలో దూకెను. ఇద్దరును మరణించిరి. ఎందుకో అని పోలీసువారు విచారించుచున్నారు. —బాలెటిన్

వ్యాయామ పోటీ పరీక్షలు

మహానందిక్షేత్రము (కర్నూలు జిల్లా)

వైశ్యయువకులారా,

మే నెలలో మహానందిక్షేత్రములో జరుగనున్న ౧౩ వ [illegible] మహాజనసభా సందర్భమున జరుగు వ్యాయామ పోటీ పరీక్షలకు [illegible] వ్యాయామ ప్రదర్శనము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

ఇట్లు
నంద్యాల } [illegible] పెద్ద [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

కొత్తిమానదు ముందువరుక క్రై హిందూ ముసల్మాన్ కలహము

హిందువు చంపబడెను మసీదు సెలవులేక కట్టినది

కేసుస్థలము పట్టుబడుట

([illegible])

[illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కొమదహనోత్సవ [illegible] మహమ్మదీయ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రారంభము [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మసీదు నిర్మించుటకు [illegible] [illegible] కొమదహనము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఈ మసీదును ఏమహాప మసీదు [illegible] [illegible] [illegible] పూర్వము అప్రదేశమునుండియే ప్రతిసంవత్సరము హిందువుల చేత జరుగుచుండెడిది. కాని మసీదు నిర్మించినప్పటినుండియు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నిషేధింపబడగా అధికారులకిందుమైన తెలుపబడగా వారు పరిహారము చేయుటకై [illegible] [illegible] హిందువులు మహమ్మదీయులతో [illegible] [illegible] సమాధాన మేర్పరచుకొనిరి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పనులుచేసినట్లు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పరిశీలన చేసిపోయిరి. కాని పరిహారము చేయబడలేదు.

ఇట్లుండగా ఈసారి కొమదహనోత్సవమును హిందువులు యథాప్రకారము జరుపదలచియుండగా మహమ్మదీయులు తమ మసీదుయెదుట కూడదనిరి. ఈ హెచ్చరికను వినకయే [illegible] కొమదహనము మసీదుకు [illegible] [illegible] పూర్వమువలెనే జరుపబడెను. వెంటనే కొందరు మహమ్మదీయులిది సహింపజాలక కొమదహన స్థలమునకువచ్చిరి. తర్వాత మాటలుమాటలు పెరిగి దెబ్బలక్రిందికి పరిణమించి పైచెప్పిన హత్య జరిగెను. హత్య జరిగినవెంటనే గుంపంతయు చెల్లా చెదరయ్యెను.

భావియందు మరణము

౨౧ ఫరవరి సోమవారము ఉదయము నల్లగొండలో యున్న భాజాభావివద్ద నక కోమటిపిల్లవాడు ఆటలాడుకొనుచుండగా అకస్మాత్తుగా భావియందుపడి మృత్యువశుడాయెను. ఇతనికి [illegible] [illegible] వెంటనే తీసిరి. కాని ప్రాణముపోయెను. పోలీసువారు పంచనామా చేసి యేలాటి అనుమానములు లేనందున వదలిరి.

ఎంతపనిచేస్తివే చింతచెట్టా!

పోలీసు జవాను చింతచెట్టునుండి పడి మరణించుట

నల్లగొండ ౨౧ ఫరవరి ఆదివారము ఉదయమున [illegible] డ్యూటీనుండి వచ్చిన పోలీసుకానిస్టేబులు [illegible] చింతపండుకోసరము [illegible] చింతచెట్టు నెక్కి [illegible] [illegible] అకస్మాత్తుగా [illegible] [illegible] [illegible] వెంటనే మరణించెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చింతకాయల [illegible] [illegible]

మసూచిక బాధ

నల్లగొండయందు ప్రతియింటిలో [illegible] [illegible] [illegible] కొందరు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

జూబిలీ

తహసీల్దారు పరిస్కారోల్లంఘనము

న్యాయమున్నచో ప్రభుత్వ హిందువుల మొఱ

[illegible]

మా పట్వారితము లేదు

పమ్మిరైతుల నివేదిక

మాకు పటువారిగారివల్ల నష్టములు కల్గుచున్నవనియు [illegible]

[illegible]

పమ్మి గ్రామము రైతులు

విద్యావిహీనతకు కారణము బాల్యవివాహములు

[illegible]

మర్దుంషుమారి రిపోర్టు

[illegible]

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీముఖనామ సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౧౩
సోమవారము

పల్లెటూళ్ళకు చదువు వలదా?

ఇటీవల మా. ఘ. న. మన ప్రభుత్వమువారు ౧౩౪౦ ఫసలీయొక్క వార్షిక నివేదిక (సాలానారిపోర్టు)ను ప్రకటించినారు. దీనివలన అనేక విషయములు మనకు తెలియుచున్నవి.

ప్రభుత్వమువారు ౧౩౪౦ ఫసలీలో విద్యాశాఖపైన ౯౭ లక్షలపైచిల్లర ఖర్చుచేసినారు ౧౩౪౧ ఫసలీలో దాదాపు ౧౦౭ లక్షలు వ్యయముచేసియున్నారు. ఈ ౧౦౭ లక్షల రూపాయలలో నూటికి ౭౨ చొప్పున అనగా ౬ కోట్లపై చిల్లర ప్రత్యక్షముగా విద్య (Direct Education) పైన ఖర్చైనది. ప్రత్యక్షముగా విద్యపైనయనగా పాఠశాలలు మొదలగువానికొరకు వ్యయమైనది. విచారణచేయు అధికారుల జీతములు, వారి అల్లా, ఇండ్లుకట్టించుట, ఫర్నిచరు మొదలైనవి "ప్రత్యక్షవిద్య" అనుదానిలోచేరవు. ఇట్టివానిపై మిగత పైకము అనగా నూటికి ౨౮ చొ॥ ఖర్చైనదని మనము నిర్ణయించవచ్చును. ఇట్టివానిని "అప్రత్యక్ష విద్యావ్యయము" (Indirect Educational Expenditure) అని మనము వ్యవహరించవచ్చును. "ప్రత్యక్షవిద్య"లో "ప్రారంభవిద్య" (ఇబ్తెదాయి తాలీం) పైన ౨ కోట్ల ౩౨ లక్షలును, "మాధ్యమికవిద్య" (వస్తానియా తాలీం) పైన ౧ కోటి ౧౬ లక్షలు వ్యయమైనవి. కనుక మిగిలిన మూడుకోట్లపై చిల్లర పైకము ఉన్నతవిద్య, కాలేజివిద్య పైన వ్యయము చేయబడినది.

౧౩౪౦ ఫ. కంటె ౧౩౪౧ ఫసలీలో పాఠశాలల సంఖ్య ౨౨౨, విద్యార్థులసంఖ్య ౧౧ వేల ౯ వందల ౬౭ హెచ్చినది. ఈ యభివృద్ధి విశేషముగా లోకల్ఫండు పాఠశాలలో జరిగినదే. ఈయభివృద్ధి సంతోషించదగినదే. కాని మావా మద్దుక్రింద విద్యాశాఖవ్యయము ౮ కోట్లకంటె ౧౩౪౧ ఫసలీలో హెచ్చినప్పటికిని, పాఠశాలల సంఖ్యలో హెచ్చినది ౧౫ మాత్రమే. కారణమేమనగా, ఏపాఠశాలలపైన వ్యయములు హెచ్చింపబడినవో అవి హైస్కూళ్లు, (ఉన్నతపాఠశాలలు) మాధ్యమిక పాఠశాలలు మాత్రమే. లెక్కలనుబట్టి ఈ పాఠశాలలపైన ౧౩౪౦ ఫ.లో నూటికి ౧౭ చొప్పున వ్యయమైయుండగా ౧౩౪౧ ఫ.లో నూటికి [illegible] చొప్పున ఖర్చైనది. కాని ప్రారంభపాఠశాలల సంగతి చూడుడు. ౧౩౪౦ ఫ.లో వీటిపైన [illegible] విద్యావ్యయములో నూటికి ౫౭ చొ॥ ఖర్చైయుండగా, ౧౩౪౧ ఫ.లో నూటికి ౫౨ చొ॥ మాత్రము వ్యయపరుప బడినది. అనగా ప్రారంభవిద్యపైన వ్యయము తగ్గించబడుచున్నది. దీనికి [illegible] మన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన [illegible] (జనరరిగణన) రిపోర్టులో ఇటీవల [illegible] చూపబడినదేమనగా, [illegible] వ్యాపింపజేయుటకంటె ఉన్నవిద్యాలయములను గట్టిపరచుటయే ముఖ్యోద్దేశము అని తాలీమాతు నాజం సాహెబుగారు వ్రాసినారు (మర్దుం రిపోర్టు పుట ౨౧౮). ఉన్నతపాఠశాలలకు, మాధ్యమిక పాఠశాలలకు హెచ్చుగా వ్యయముచేసి ప్రాథమిక పాఠశాలలను తగ్గించుటయనగా కస్బాలకు పట్టణములకు చదువు కావలెను కాని పల్లెటూళ్ళకు చదువు అంతగా అక్కరలేదన్న మాటే కదా! గ్రామస్థులకు అసలే చదువు తక్కువ. ప్రభుత్వమువారు కోటికిమించి ద్రవ్యము ప్రతిసంవత్సరము ఖర్చుపెట్టుచుండగానే రాష్ట్రములోని (౧౯౦౧౪) గ్రామములలో ఇంకను పాఠశాలలే లేకయుండగా జనసంఖ్యలో నూటికి ౯౫ మంది ఇంకను నిరక్షరకుక్షులైయుండగా గ్రామస్థుల విద్యావ్యయములను హెచ్చించుటకు మారుగా తగ్గించుట ఆరంభమైనపక్షమున ఇక చెప్పవలసినదేమి? ఇటీవల దయామయులగు మన ప్రభుత్వమువారు గ్రామపునర్నిర్మాణము నారంభించబోవుచున్నారని వింటిమి. గ్రామపునర్నిర్మాణముకు ప్రధానవిషయము ప్రారంభవిద్య గ్రామ గ్రంథాలయములు రాత్రి పాఠశాలలు, మున్నగునవి కదా! ఇక ప్రారంభవిద్యయే గ్రామములోలేని యెడల పునర్నిర్మాణమెట్లగును? కనుక ప్రభుత్వమువారు గ్రామస్థులలో విద్యావ్యాప్తిపై ప్రత్యేకముగా ధనము నొసగవలయును. ఉన్నతవిద్య అవసరమే కాని ప్రాథమికవిద్యలేని ఉన్నతవిద్య బునాదిలేని మందిరమువంటిది. ఇటీవల ఉన్నతవిద్య [illegible] చినందువలనే మన దేశమునందును పరదేశమునందును నిరుద్యోగసమస్య బయలుదేరి భయంకరాకారము దాల్చుచున్నది. కనుక గ్రామగ్రామమునందును ప్రారంభవిద్య ప్రవేశపెట్టి వ్యవసాయిక జ్ఞానమును పెంపొందించి వృత్తి విద్య హెచ్చుగా గల్పించినచో మనదేశముయొక్క భాగ్యదశ నిలుచునని దయామయులగు ప్రభుత్వము వారికి సవినయముగా విన్నవించు చున్నాము. ఈ యంశము ప్రభుత్వమువారిదృష్టినివెంటనే యాకర్షించుగాక!

స్థానిక వార్తలు

ఈస్టుఅండు వెస్టుకార్పొరేషను కేసు

హైదరాబాదులో ఈస్టుఅండ్ వెస్టుకార్పొరేషను మేనేజింగు డైరక్టరగు ఏ. ఎచ్. ఓ. డి. ఏ. యాదగిర్ రావు హైదరాబాదులో అలీనుద్దీన్ [illegible] గారిని మోసపుచ్చిరను నేరము ఆరోపింపబడి [illegible] హైదరాబాదునగరమునకు మూడవ మేజిస్ట్రేటగు అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారి విచారణకు వచ్చెను. పోలీసువారి అధీనములోనున్న ఖైదీ మానసుపై విడుదల చెందియున్న భగవానుని [illegible] సాక్ష్యము [illegible] భగవాన [illegible] పోలీసు ఇన్స్పెక్టరగు [illegible] గారిని అడ్డప్రశ్నలు వేయుచుండిరి. ముద్దాయిపక్షమున బాబు రేమీరజ్ గారు వాదించిరి. అసిస్టెంటు కమిషనరగు హాఫిజ్ యూనూస్ మీర్జా గారు ప్రాసెక్యూషనును నడిపిరి.

గడియారపుదొంగ

[illegible] నివాసియగు గులాంగౌసు అనునతడు గడియారము దొంగిలించినందున [illegible] శిక్షవిధించబడెను. [illegible] మార్చి ౬ వ తేదిన [illegible] మేజిస్ట్రేటు [illegible] గారి ముందుకు వచ్చెను. [illegible] మార్చి ౧౨ వ తేదివరకు [illegible] విధించెను.

[illegible] ఇరువురు చెరుచుట

శ్రీ [illegible] తేదిన [illegible] రామక్క [illegible] రామక్క [illegible] పోలీసువిచారణవలన అమునల్లాను సిపాయియగు మహబూబు ఖాననితడెను అతడుయిప్పుడు పోలీసు రక్షణములో నుంచబడియున్నాడు.

మార్చి ౪ వ తేదీన [illegible] మేజిస్ట్రేటుగు మీర్ ముస్తఫా అలీగారు ఒక బలాత్కార వ్యభిచారమునకు సంబంధించిన నేరమును వినెను. ప్రాసెక్యూషను వారు చెప్పుటయేమనగా [illegible] గోపాలు షేక్ మహబూబు అనువారు [illegible] అను స్త్రీని మహమ్మదు మెదీనాతోగూడ [illegible] పోవుచుండగా దారి మహమ్మదు మెదీనా [illegible] ఎల్లను ఎత్తుకొనిపోయి ఆమెను ఒకరితరువాత ఒకరు ఇట్లు [illegible] చెరచిరి పోలీసువారు చేసిన ఫిర్యాదులో [illegible] ఖచ్చితమైన సాక్ష్యమున్నదని తెలిపిరి. [illegible] ఆరోపణలు [illegible] మేజిస్ట్రేటు కేసును వాయిదా వేసెను.

కూరలో ధత్తూరి చూర్ణము

హైదరాబాదు [illegible] మేజిస్ట్రేటుగు మీర్ ముస్తఫా అలీగారు ఫిర్వరి ౬ వ తేది [illegible] ఒక హత్యా ప్రయత్న నేరమును విచారించిరి. విషయమేమనగా ఈ ఫిర్యాదులో ముద్దాయియగు దేవానందము శాంతమ్మను చంపుటకు ప్రయత్నించెనట. అతడు అంతక్షపూర్వము శాంతమ్మ తనభార్యతోగూడ వచ్చియుండవలసినదనియు ఎక్కువగా అడుగుచుండెనట. అయితే శాంతమ్మ అందుకు అంగీకరించలేదట. దానిపై దేవానందమునకు కోపమువచ్చి ధత్తూర విత్తనములను పొడిచేసి శాంతమ్మ తినుకూరలో కలిపెనట పాపము! ఆశాంతమ్మ అనుమానము లేనందువలన ఆకూరను తినిమూర్ఛపోయెను. అంతట ఆమెను ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. అక్కడ చికిత్సచే ఆమె బాగుపడిన తర్వాత దేవానందముపై పోలీసువారివద్ద ఫిర్యాదుచేసెను. ఇప్పుడు కేసు వాయిదా వేయబడినది.

కోత్వాలి బల్దా పోటీలు

౨౪ ఫర్వరి నాడు సాయంకాలము ౫ ఘంటలకు కోత్వాలి మైదానమందు హెచ్ ఇంపీరియల్ హైనెస్ [illegible] బేగముగారి అధ్యక్షతక్రింద కోత్వాలి [illegible] జరుపబడెను. [illegible] ఖుద్దరా పోలీసు [illegible] గౌరవనీయులకు స్వాగత మిచ్చుచుండిరి. అచ్చట [illegible] పెంబు మరికొందరు [illegible] ౫ గం. [illegible] [illegible] బేగముగారు [illegible] బహదూర్ గారు [illegible] [illegible]

సంస్థానవార్తలు

మైసూరు వ్యవసాయదారుల శాసనము

మైసూరు వ్యవసాయదారుల శాసనము యింతవరకు సంస్థానములో కొన్ని తాలూకాలలో మాత్రమే అమలులోనుండెను. ఇప్పుడు రాష్ట్రమున కంతటికిని అమలుపరుపబడుచేయబడినది. ఈ శాసనము ప్రకారము సంవత్సరము నాటికంటె ఋణదాయము గల ఏ [illegible] అప్పును [illegible] కోర్టునుండు పొందిన డిక్రీనిబట్టి [illegible] యుటకుగాని జైలులో నుంచుటకుగాని వీలులేదు. మరియు ఈ శాసనము ప్రకారము [illegible] వీలులేదు.

కలత్యాల్ నవాబుగారి పట్టాభిషేకోత్సవము ఏప్రిల్ ౧౨ వ తేదివాడు [illegible] జరుగును.

జమ్మూలో అరెస్టులు

మార్చి ౪ వ తేదినాటికి జమ్మూముసల్మానులు శాసనోల్లంఘన విధానమును అవలంబించి ౨౧ రోజులు. ఈ తేదివరకు ౨౭ మంది అరెస్టుచేయబడిరి. మరియు స్థానిక ముసల్మాను నాయకులు కొందరు కొన్నిహద్దులుదాటి అడుగుపెట్టరాదని శాసింపబడెను. ప్రతిరోజును ముసల్మానులు ఊరేగింపు చేయుచున్నారు. మార్చి ౭ వ తేది ౯ మంది వాలంటీరులు [illegible] జమ్మూ సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు ప్రవేశించి మేజిస్ట్రేటు కుర్చీలో కూర్చుండిరి. తర్వాత వాలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరిగదా!

అఖిలజమ్మూ కాశ్మీర ముసల్మానుల మహాసభయొక్క అధ్యక్షుడగు అబ్దుల్లాగారు లాహోరునకు పోయినారు. పోవుటకుముందుగా ౯ వ తేది యువరాజాగారి పుట్టినదినమని వారిరువురి స్థాపనము తెల్పుటకై ఆరోజు శాసనోల్లంఘనమును ఆపుచేయవలసినదని చెప్పిరి. మహారాజా సర్ హరిసింగ్ గారియెడలను, వారిపుత్రుని యెడలను భక్తివిశ్వాసములను జూపుటకై ఇట్లుతీర్మానింపబడెను.

ఇదివరకు యువరాజా విష్ణుసింహ్‌జంగ్ బహద్దరు. నేపాల్ రాణాగారు హాలీవుడ్డులో మిస్ రాంబూలను ఫిలుము నటిని పెండ్లాడనున్నాడని ఒక వదంతి వ్యాపించినసంగతి తెలిసినదేకదా. ఇపుడు రాణాగారు అదంతయు అసత్యమని ప్రకటించవలసినదిగ తమ సొలిసిటరును కోరినారు.

ఇండోర్ మహారాజాగారు

ఇండోరు మహారాజాగారు పల్లెవాసులలో మంచిపద్ధతులపై పశువులను పోషించుశక్తిని పాలు, వెన్న, నేయిమొదలగువాటిని తయారుచేయుశక్తిని ప్రోత్సహించుటకై కొన్ని సౌకర్యములను కలిగించినారు. కోయ్యనైనను, చినాలైనను, అవులనైనను, బర్రెలనైనను సుంకము [illegible] మరియు [illegible] ఏదో నామకార్థము మాత్రము సుంకము విధింపబడును. [illegible] సంవత్సర [illegible]

బరోడామహారాజుగారి ౭౭ వ జన్మదినము

బరోడా మహారాజాగారి ౭౭ వ జన్మదినోత్సవమును జరుపుటకై [illegible] ఖాన్ [illegible] అధ్యక్షతక్రింద [illegible] జరిగెను. అప్పుడు [illegible] [illegible] తెలియజేసిరి.

[illegible] మహారాజాగారు [illegible] చెప్పబడెను. [illegible] హిందువుల బహిరంగసభలో [illegible] మహారాజాగారు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మహారాజాగారు [illegible]

[illegible]

ఫుష్యము [illegible]

[illegible]

చెరువుల కాంట్రాక్టులు

[illegible]

పెద్దపల్లి [illegible] చెరువుల [illegible]

[illegible]

1 [illegible] చెరువు [illegible] 4890-0-0 [illegible]

2 ——[illegible] చెరువు [illegible] రూ 4050 0-0 [illegible]

3 ——[illegible] రూ 800 0 0 [illegible]

4 [illegible]

5. [illegible] 15 [illegible]

6. [illegible]

7. [illegible]

8. [illegible]

9. [illegible]

10. [illegible]

11. [illegible]

12. [illegible] 100 [illegible]

వర్తకులకు లాభము

గోలకొండ పత్రికయందు ప్రకటనవేయించి మీవ్యవహారమునందు లాభముపొందుడు. ఈపత్రిక నిజాంరాష్ట్రము గందంతటను బ్రిటిషు ఇండియాయందును ఎక్కువగా ప్రచారముచేయు చున్నది. ప్రకటనరేట్ల వివరములకు — "మేనేజరు గోలకొండపత్రిక హైదరాబాదు" అని వ్రాయుడు.

STAMP

Printed and published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Editor K Balakrishna Reddy